BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm007580

Dane szczegółowe

Właściciel:	**gules77**
Kraj:	**Polska**
Okres historyczny:	**Królestwo Polskie (Polska)**
Znaleziono:	**lubelskie**
Materiał awersu:	**mosiądz**
Materiał rewersu:	**g.jednorodny**
Wykończenie:	**złocony**
Sygnowanie:	**MUNCHHEIMER?**
Wytwórca:	**MUNCHHEIMER ?**
Średnica:	**19.0 mm**
Typ uszka:	**drut**
Rant:	**●-|-**
Profil:	**| - jednowarstwowy, płaski**

Występujące elementy

- korona [zamknięta]
- napisy na awersie
- orzeł

Przeznaczenie

- szkolny

Ostatnia aktualizacja: **2016-08-26 23:18**

Opis guzika btrm007580

Polski guzik szkolny z okresu Królestwa Polskiego (wersja z orłem)
© *buttonarium.eu*

Awers przedstawia orła w koronie zamkniętej stojącego na szarfie z napisem UNIWERSYTET, całość umieszczono w dwóch wieńcach: laurowym i rozmarynowym, na obrzeżu guzika występuje pojedynczy wypukły rant.

Ciekawostka
Wawrzyn, zwany również laurem, symbolizuje głównie: zwycięstwo, bohaterski czyn, chwałę, sławę i triumf, rozmaryn natomiast: wieczną przyjaźń i wierną miłość.

Rewers sygnowany: (liście dębu, korona zamknięta, liście dębu) ● MUNCHHEIMER STARSZY № 598 w WARSZAWIE.

Guzik znaleziono w okolicach Radzynia Podlaskiego w województwie lubelskim.

Przeznaczenie i datowanie
Guzik należał do studenta, nauczyciela Uniwersytetu Warszawskiego w okresie Królestwa Polskiego.
Królewski Uniwersytet Warszawski (Царский Университет в Варшаве) został utworzony 19 listopada 1816 roku, a zlikwidowany 24 października 1831 roku - 3 dni po upadku Powstania Listopadowego, w którym uczestniczyło wielu jego studentów. Ponownie otwarto go w 1870 roku, jako Cesarski Uniwersytet Warszawski (Императорский Варшавский Университет).
Guziki szkolne występują z następującymi napisami: BIBLIOTEKA PUBLICZNA, INSTYTUT NAUCZYCIELI ELEMENTARNYCH, INSTYTUT POLITECHNICZNY, KURATORIA I●S●K●P, LICEUM (LYCEUM), SZKOŁA PODWYDZIAŁOWA, SZKOŁA WOIEWÓDZKA, SZKOŁA WYDZIAŁOWA oraz UNIWERSYTET.

Hipoteza
W okresie od połowy Księstwa Warszawskiego oraz przez całe Królestwo Polskie występowały dwa rodzaje guzików szkolnych: z polskim orłem i napisami na szarfie, a całość umieszczona w wieńca oraz z samymi napisami w wieńcach. Można przypuszczać, że guziki bez orła były w użytku w okresie popowstaniowym, kiedy to wzrastały represje wobec Polaków, a używanie symboli narodowych było ograniczane lub wręcz zakazane.

Ciekawostka
Ogółem w 1817 r. w Królestwie Polskim było 1018 placówek oświatowych, z czego 1014 podlegało Komisji Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i były to:

- Uniwersytet Warszawski,
- Szkoła Akademiczno-Górnicza w Kielcach,
- 12 szkół wojewódzkich,
- 16 szkół wydziałowych,
- Instytut Nauczycieli Elementarnych w Łowiczu,
- Instytut Głuchoniemych w Warszawie,
- 868 szkół elementarnych,
- 10 prywatnych pensji i szkół męskich,
- 79 prywatnych pensji i szkół żeńskich,
- Korpus Kadetów w Kaliszu,
- 11 seminariów diecezjalnych rzymskokatolickich,
- 1 seminarium greckokatolickie.

Pozostałe cztery szkoły to: Szkoła Muzyki i Sztuki Dramatycznej podległa Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji; Szkoła Elementarna Artylerii i Inżynierii, Szkoła Podchorążych Piechoty oraz Szkoła Podchorążych Jazdy podległa Komisji Rządowej Wojny.[1,2]

W ***Urządzeniu wewnętrznym Uniwersytetu Królewsko-Warszawskiego*** napisano: *Uniwersytet Królewsko-Warszawski jest szkołą najwyższą nauk, umiejętności i sztuk pięknych, z władzą nadawania stopni akademickich.*
Uniwersytet ma nietylko utrzymywać w narodzie nauki i umiejętności w takim stopniu, w jakim już w świecie uczonym stanęły, ale nadto, doskonalić je, rozkrzewiać i teoryą ich do użytku społeczności zastosować.
Uniwersytet Królewski w Warszawie, stosownie do ustawy Jego Cesarsko-Królewskiej Mości z dnia 7 (19) Listopada 1816 roku, składa się z pięciu wydziałów czyli fakultetów: 1) Teologicznego, 2) Prawa i nauk administracyjnych, 3) Nauk lekarskich, 4) Filozoficznego, 5) Nauk i sztuk pięknych.[3].

Źródła

Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska
[1] Winiarz A. - Szkolnictwo Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego (1807-1831), Lublin 2002
[2] www.historia.org.pl - Polityka oświatowa caratu w Królestwie Polskim w XIX w.
[3] Podlaska Biblioteka Cyfrowa-Zbiór przepisów administracyjnych Królestwa Polskiego, Wydział Oświecenia t.6
Gładki K. - GUZIKI SZKÓŁ wojewódzkich, wydziałowych, liceum, uniwersytet, prawo, Łódź 2012
Pawelec L. - Reformy szkolne w pierwszej połowie XIX wieku, Kielce 2009
Podlaska Biblioteka Cyfrowa - O urządzeniu szkół miejskich i wiejskich elementarnych, Warszawa 1808

Podlaska Biblioteka Cyfrowa - Regulament szkół miejskich i wiejskich elementarnych, Warszawa 1808
Podlaska Biblioteka Cyfrowa - Zbiór przepisów administracyjnych Królestwa Polskiego: Wydział Oświecenia
Słownik symboli literackich - wawrzyn (laur)
Wikipedia.pl - Historia administracji, Królestwo Polskie
Wikipedia.pl - Izba Edukacyjna (Księstwo Warszawskie)
Wikipedia.pl - Rozmaryn
Wikipedia.pl - Uniwersytet Warszawski
Wikipedia.pl - Wawrzyn
Wikipedia.pl - Wieniec laurowy

Wytwórca: MUNCHHEIMER ?

Opis tego wytwórcy jest jeszcze w trakcie opracowania.

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.11.12